ISSN 1563-0366 • Индекс 75882; 25882

EXPO 2017
• Future Energy •
Astana Kazakhstan

KazNU Science • ҚазУУ Ғылымы • Наука КазНУ

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

AL-FARABI KAZAKH
NATIONAL UNIVERSITY

ХАБАРШЫ

ЗАҢ СЕРИЯСЫ

ВЕСТНИК

СЕРИЯ ЮРИДИЧЕСКАЯ

JOURNAL

OF ACTUAL PROBLEMS OF JURISPRUDENCE

3(83) 2017

ISSN 1563-0366
Индекс 75882; 25882

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ХАБАРШЫ

Заң сериясы

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ВЕСТНИК

Серия юридическая

AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

JOURNAL

of Actual Problems of Jurisprudence

№3 (83)

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

МАЗМҰНЫ – СОДЕРЖАНИЕ

1-бөлім Мемлекет пен құқық теориясы және тарихы | **Раздел 1 Теория и история государства и права**

Усеинова Г.Р., Усеинова К.Р.
формирование антикоррупционной культуры в зарубежных странах: анализ законодательства и правовой практики..... 4

Айдарбаев С., Базенов А., Даркенбаев А., Удербаева Б.
Истоки правовой и политической системы Казахстана: история и современность..... 12

Smanova A.B.
Civil society: theoretical and scientific legal views..... 25

Сартаев С.А., Қалшабаева М.Ж.
Правовое образование и правовое воспитание как основа формирования антикоррупционной культуры и антикоррупционного сознания 30

2-бөлім Конституциялық және әкімшілік құқығы | **Раздел 2 Конституционное и административное право**

Жетпісбаев Б.А., Алдашев С.М., Токмамбетова И.Ш., Нұрахметова Г.Г.
Әкімшілік әділеттілік: теориялық және әдіснамалық модельдеу мәселелері..... 42

Ibraeva A.S., Seifullina A.B., Kasymzhanova A.A., Alimbekova M.A.
The new management principles in the activities of law enforcement agencies' system of the Republic of Kazakhstan 54

3-бөлім Азаматтық құқық және еңбек құқығы | **Раздел 3 Гражданское право и трудовое право**

Omarova A.B., Adanbekova Z.
Peculiarities of Legal Regulation in Public Procurement: Subject and Methods..... 62

Ергашев Е.Р., Шуакпаев М.Б.
Пределы и формы высшего надзора за соблюдением законности в деятельности государственных органов и субъектов предпринимательства..... 70

Мұқалдиева Г.Б.
Дүние жүзі мемлекеттерінде агенттік шартының құқықтық реттелуі..... 80

Адилгазы С., Жатканбаева А.,Е.
Қазақстан Республикасында карт азаматтарды әлеуметтік қорғаудың құқықтық тетігі 86

4-бөлім Табиғи ресурстар және экологиялық құқық | **Раздел 4 Природоресурсовое и экологическое право**

Байдельдинов Д.Л., Бектурова А.Г.
Борьба с отходами как одно из направлений развития «зеленой экономики»..... 94

Саипинов Д.Р., Калымбек Б.К.
Ауыл шаруашылығы мақсатына арналған жерлерге меншік құқығының ерекшеліктері 102

5-бөлім Қылмыстық құқық және криминалистика | **Раздел 5 Уголовное право и криминалистика**

Duzbayeva S.B., Cheloukhine S.
Foreign criminal legislation on the responsibility of minors..... 112

IRSTI 10.27.01

Omarova A.B.[1], Adanbekova Z.[2]

[1]Candidate of Juridical Sciences, docent, e-mail: omar_17@mail.ru
[2]the 2nd year MA student, e-mail: adanbekova.z@gmail.com
al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan, Almaty

PECULIARITIES OF LEGAL REGULATION IN PUBLIC PROCUREMENT: SUBJECT AND METHODS

The article studies the problems of determining the legal nature of public procurement, namely, from the point of defining the concept of public procurement, the subject and methods of regulation of legal relations arising in the sphere of public procurement. The relevance of the research topic is determined by several factors, based on the need to study the issues of scientific- theoretical, legislative character. Every year in the Republic of Kazakhstan, huge financial resources are allocated for public procurement, which are used by the state for its needs, spreading them through public procurement between potential suppliers. So, at present the public procurement plan is about 2.7 trillion tenge, or 10 billion US dollars. Since public procurement occupies a significant place in the cost of the budget not only in Kazakhstan, but also in most foreign countries, it is an effective tool for managing the economy and developing market relations. Through public procurement, many states fulfill their socio-economic functions, as well as ensure the conduct of scientific research, the creation and implementation of new technologies and developments. The organization of optimal and effective spending of money used for public procurement requires special control, mechanisms and instruments from government agencies. In this regard, the country has general regulatory legal acts such as the Civil Code of the RK, the Budget Code of the RK, the Code of the RK on Administrative Offenses and other special legal acts – the Law of the Republic of Kazakhstan «On Public Procurement» and the Rules for Public Procurement. In this connection, among theorists and practicing specialists there is a dispute about the legal nature of public procurement, which leads to a misconception regarding the legal status of public procurement in a certain sphere of law. The importance of this study is growing due to the fact that in domestic science there is no comprehensive theoretical study of this topic from a legal point of view. This work aims to define the concept, subject and methods for regulating legal relations in the field of public procurement. General scientific, historical and methods of comparative analysis have been used for research purposes. The legal analysis carried out by the authors made it possible to provide recommendations to improve the legal process of dealing with these problems on the national levels.

Key words: state, public purchases, equality of parties, disposability.

Омарова А.Б.[1], Аданбекова З.[2]

[1]заң ғылымдарының кандидаты, доцент, e-mail: omar_17@mail.ru
[2]2 курс магистранты, e-mail: adanbekova.z@gmail.com
әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы қ.

Мемлекеттік сатып алулар саласындағы құқықтық реттеу ерекшеліктері: пәні және әдістері

Мақала мемлекеттік сатып алулардың құқықтық табиғатын анықтау мәселелеріне арналған, дәлірек айтқанда, мемлекеттік сатып алулардың түсінігі, оның пәні мен мемлекеттік сатып алулар саласында туындайтын құқықтық қатынастарды реттеу әдістерін анықтауға арналған. Зерттеу тақырыбының маңыздылығы ғылыми-теоретикалық, заңи сипаттағы сұрақтарды зерттеу қажеттілігіне негізделген бірқатар факторлармен анықталады. Әр жыл Қазақстан Республикасында мемлекеттік органдар мемлекет атынан потенциалды тасымалдаушылар арасында мемлекеттік сатып алуларды жүргізу арқылы өз қажеттіліктері үшін пайдаланатын мемлекеттік сатып алуларға қомақты қаржы бөлінеді. Бүгінде мемлекеттік сатып алулар жоспары

© 2017 Al-Farabi Kazakh National University

2,7 триллион теңге немесе 10 миллиард АҚШ долларын құрайды. Мемлекеттік сатып алулар тек Қазақстанның ғана емес, сонымен бірге көптеген шетел мемлекеттерінің бюджетінің шығындарында үлкен орын алғандықтан, мемлекеттік сатып алулар экономика мен нарықтық қатынастардың дамуын басқарудың маңызды құралы болып табылады. Бірқатар елдер мемлекеттік сатып алуларды жүргізу арқылы өздерінің әлеуметтік – экономикалық қызметтерін орындайды, және де ғылыми зерттеулерді жүргізуді, жаңа технологиялар мен әзірлеулерді жасау мен ендіруді қамтамасыз етеді. Мемлекеттік сатып алулар үшін қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсауды ұйымдастыру мемлекеттік органдар тарапынан ерекше бақылау механизмдері мен құралдарын қажет етеді. Осыған орай, елімізде ҚР Азаматтық Кодексі, ҚР Бюджет Кодексі және ҚР Әкімшілік құқық бұзушылықтар атты жалпы нормативтік құқықтық актілер мен ҚР «Мемлекеттік сатып алулар туралы» және Мемлекеттік сатып алуларды жүргізу қағидалары арнайы құқықтық актілер әрекет етеді. Осыған байланысты теоретиктер мен тәжірибе мамандарының арасында мемлекеттік сатып алулардың нақты құқық саласына жатқызу бойынша шатасуға әкеп соғатын, мемлекеттік сатып алулардың құқықтық табиғатын анықтау бойынша дау туындайды. Мақаланың маңыздылығы отандық ғылымда аталмыш тақырыпты құқықтық тұрғыдан зерттеуге арналған кешенді теоретикалық жұмыстың жоқ болуы арттыра түседі. Мақала мемлекеттік сатып алулардың түсінігі мен пәнін, мемлекеттік сатып алулар саласындағы құқықтық қатынастарды реттеу әдістерін анықтауды мақсат етіп қояды. Зерттеу жұмысын жүргізу барысында жалпы ғылыми, тарихи және салыстырмалы талдау әдістері пайдаланылды. Авторлармен жүргізілген құқықтық талдау аталмыш мәселелерді ұлттық құқықтық реттеуді жетілдіру бойынша ұсыныстар беруге мүмкіндік береді.

Түйін сөздер: мемлекет, мемлекеттік сатып алулар, тараптардың тендігі, диспозитивтілік.

Омарова А.Б.[1], Аданбекова З.[2]

[1]к.ю.н., доцент, e-mail: omar_17@mail.ru

[2]магистрант 2 курса, e-mail: adanbekova.z@gmail.com

Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Казахстан, г. Алматы

Особенности правового регулирования в сфере государственных закупок: предмет и методы

Статья посвящена исследованию проблем определения правовой природы государственных закупок, а именно с точки зрения определения понятия государственных закупок, предмета и методов регулирования правоотношений, возникающих в сфере государственных закупок. Актуальность темы исследования определяется несколькими факторами, основанными на необходимости исследования вопросов научно-теоретического, законодательного характера. Каждый год в Республике Казахстан на государственные закупки выделяются огромные финансовые средства, которые государство в лице государственных органов использует на свои нужды, разыгрывая их посредством проведения государственных закупок между потенциальными поставщиками. Так, в настоящее время план государственных закупок составляет порядка 2,7 триллиона тенге, или 10 миллиардов долларов США. Поскольку государственные закупки занимают значительное место в затратной части бюджета не только Казахстана, но и большинства зарубежных стран, то они являются действенным инструментом управления экономикой и развития рыночных отношений. Посредством государственных закупок многие государства выполняют свои социально-экономические функции, а также обеспечивают проведение научных исследований, создают и внедряют новые технологии и разработки. Организация оптимального и эффективного расходования денег, используемых для государственных закупок, требует особого контроля, механизмов и инструментов со стороны государственных органов. В связи с этим, в стране действуют общие нормативно-правовые акты, такие как Гражданский Кодекс РК, Бюджетный Кодекс РК, Кодекс РК об Административных правонарушениях и специальные правовые акты – Закон РК «О государственных закупках» и Правила осуществления государственных закупок. В связи с этим, среди теоретиков и практикующих специалистов возникает спор о правовой природе государственных закупок, что приводит к заблуждению в части определения правовой принадлежности государственных закупок к определенной сфере права. Важность данного исследования растет из-за факта, что в отечественной науке не существует комплексного теоретического исследования данной темы с юридической точки зрения. Данная работа ставит целью определение понятия, предмета и методов регулирования правоотношений в сфере государственных закупок. В ходе проведения исследования были использованы общенаучные, исторические методы и методы сравнительного анализа. Проведенный авторами правовой анализ позволяет представить рекомендации по совершенствованию национального правового регулирования данных проблем.

Ключевые слова: государство, государственные закупки, равенство сторон, диспозитивность.

The system of public procurement is one of the fundamental and constantly improving institutions of state regulation of the economy. In a modern mixed economy, the state acts as the largest customer and consumer of many industries and sectors, turning public demand into a powerful tool that influences the dynamism and structure of the economic system and the industrial complex as a subsystem, both at the national and local levels. In addition, this is due to the fact that public procurement is carried out to solve national problems, where priority is given to meet the most important needs of society, implemented through the state's organizational and economic functions.

At the same time, the institution of public procurement itself is one of the most vibrantly developing institutions of modern Kazakh law, in connection with which it is increasingly attracting the attention not only of academic lawyers, but primarily of representatives of economic science. In recent years, unfortunately, in Kazakhstan's legal science there is not one comprehensive research on this topic.

From the standpoint of the general theory of systems (in its application to the legal system), the institution of public procurement should be assessed as an intersystem structural unit that is «at the junction» of several subsystems in law – civil law, administrative law, financial law, budgetary law, and other branches of law.

In particular, O.A. Stupnikov writes about the fact that the sphere of state order placement means a complex of legal relations that are regulated by the legal norms of administrative, financial and civil law [1, p. 3]. S.Y. Sushkov notes «the complex (administrative and civil) nature of relations in the activities for the placement of state and municipal purchases» [2, P. 8].

In the theory of law, such structural units of the system of law are proposed to be called complex interdisciplinary institutions. For example, T.N. Ratko writes: «The interdisciplinary institute consists of the norm of several branches, therefore it is quite justifiably to call integrated. The existence of inter-branch institutions is explained by the fact that the branches of law, being independent legal entities, do not act alone, not literally independently, but interact with each other and sometimes quite closely. Interaction, i.e. joint regulation of close, similar, related social relations and generates common, joint, integrated legal institutions. They are sometimes called borderline because of their intersectional existence and the existence in them of the norms of various branches of law «[3, p. 414].

The rationalization of public spending and the reduction of costs and costs of public procurement are, by right, occupying priority positions in the list of goals of any state in recent years. As you know, public procurement is an essential part of the overall economic activity, since the state is the largest player in the market, and needs to sell goods, services and works in the same way as any other representative of the market economy.

Legal issues of public procurement organization are necessary for the successful organization of public procurement in practice. It should be noted that legal professionalism in the sphere of public procurement developed faster than economic and practical.

Meanwhile, among specialists there is no unity of opinions about what state procurement is in modern conditions, what its real possibilities are and when these mechanisms are implemented by this system. Moreover, there are number of scientific works in an economic direction that somehow affect the problems of the legal regulation of public procurement, however, despite this, there is a strong differentiation of the authors' opinions on a number of problems related to the notion and legal nature of public procurement. The complexity of this situation is escalated by the lack of proper research in Kazakhstan's legal science and an established conceptual apparatus in this field.

This provision confirms the idea that in order to implement effective legal regulation of any industry or institution, it is necessary to clearly know the subject of regulation, its legal nature and features. Such an approach will ensure proper application of appropriate legal regulation methods and undoubtedly bring its positive results. In addition, the key to the effectiveness of existing legal norms is the conceptual certainty of legal categories used by the legislator, which makes it possible to identify them with actual categories. This eliminates the subjective criterion of the interpretation of legal terms. At the same time, it is necessary to note the special significance of clear conceptual certainty in the relations connected with the public purchases, which is connected not only with the difficulties of singling out independent objects of legal regulation, but also with the possibility of displaying their actual signs in legal definitions. This is due primarily to the organic interaction and continuity of all elements that make up relations in the sphere of public procurement. However, one way or another, the doctrinal and legislative definition of these categories are necessary, because they express the object of

public relations, emerging as to the satisfaction of state needs. If we take into account that the system of public procurement (meeting state needs) consists of three phases, and each phase has its own method of legal regulation, the question arises about the need to unify the legal regulation of these relations under a complex legal institution that includes poly-industry regulation methods.

References

1 Stupnikov O. (2011) Administrative procedure for placing orders: problems of theory and practice: Author's abstract. diss. cand. jurid. sciences. – Voronezh. – p.24

2 Sushkov S.Y. (2007) Administrative liability for violation of legislation on the placement of orders for the supply of goods, performance of work, rendering services for state and municipal needs: Diss. cand. jurid. sciences. – Chelyabinsk. – p.185.

3 Radko T.N. (2011) Theory of State and Law: textbook / T.N. Radko. –the 2nd ed. – Moscow: Prospekt. – 744 p.

4 Kuznetsov .K.V. Procurement: tenders, competitions, competitive purchases. – 2005. – 227 p. [Electronic document] URL: – Access mode: http://www.gosbook.ru/ system / files / documents / 2011/04/26 / kuznetsov-tendery.pdf (Date of circulation: 04/03/2017).

5 Procurement guidelines. Guidebook / ed. N. Dimitri, G. Pig, J. Spagnolo; trans. with English. M. M. Forge, E. V. Khilinskaya, ed. I.V. Kuznetsova; Nat. Research University Higher School of Economics. – Moscow: House of the Higher School of Economics, 2013. – 695 p.

6 Raizberg BA, Lozovsky L.Sh., Starodubtseva E.B. (2007) Modern economic dictionary. 5th ed., Reedited. and additional. – Moscow: INFRA-M, 2007. – 495 p.

7 Demin A.A. (2007) The state order as a factor in the development of the public sector of the transformational economy: theoretical and economic aspects: dis. cand. econ. sciences. – Chelyabinsk. – 177 p.

8 Kuznetsov K.V. (2003) Handbook of the supplier and the buyer: tenders, competitions, tenders. – M. – 339 p.

9 General Agreement on Tariffs and Trade 1994 (Marrakesh, 15 April 1994) // Paragraph, 2017

10 Zuev A.E. (2005) The state order as an instrument for implementing the economic policy of the region: the example of St. Petersburg: dis. cand. econ. sciences. – St. Petersburg. – p.197.

11 Belov V.E. (2005) Legal Regulation of Public Procurement Placing // Law and Economics. – №2. – p.7-10.

12 Agreement of 9th December 2010 between the Governments of Belarus, Kazakhstan and the Russian Federation «On State (Municipal) Procurements» // The Paragraph, 2017

13 UNCITRAL Model Law on Procurement of Goods, Construction and Services (Adopted in New York on 31.05.1994 on 17.06.1994 at the 27th session of UNCITRAL) // UN Commission on International Trade Law. Yearbook. 1994. T. XXV. New York: United Nations, 1996. – P. 417 – 440.

14 Theory of State and Law: Textbook / Edited by A.U. Beisen. – Almaty: Atamura, 2006. – p. 392.

15 Civil law. Textbook for high schools (academic course) / ed .: M.K. Suleimenov, Y.G. Basin. – Almaty: KazGYA, 2000 -. T.1. – p.704.

16 Basin, Y.G. (2003) Selected works on civil law / Compiled by Suleimenov M.K. – Almaty: AY-VSHP «Adilet». – 732 p.

17 Civil law: articles, comments, practice / under. Ed. A.G. Didenko. – Almaty: Rare Book, 2008. – 344 p.

18 S.S. Alekseev. (1981) General theory of law. In two volumes. T.1. – M .: Juridical. – 361 p.

19 Civil law: The general part. Textbook / A.G. Didenko – Almaty: Nur-press (2006). – 431 p.